

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžo/6/2014
Identifikačné číslo spisu:	7012200659
Dátum vydania rozhodnutia:	23.11.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Milučký
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:7012200659.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Milučkého a zo sudcov JUDr. Gabriely Gerdovej a JUDr. Aleny Adamcovej v právnej veci žalobcu: V. S., A., právne zastúpený: JUDr. Marián Jusko, advokát, Račí potok 3, Košice, proti žalovanému: Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Košiciach, Kuzmányho 8, Košice, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-KE-OPP-175-003/2012 zo dňa 25. mája 2012, konajúc o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/98/2012-43 zo dňa 17. júla 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/98/2012-43 zo dňa 17. júla 2013 p o t v r d z u j e.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach podľa § 250j ods. 2 písm. e/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. KRPZ-KE-OPP-175-003/2012 zo dňa 25.05.2012 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach č. ČVS: ORP-1450/ZA-KE-2012 zo dňa 08.04.2012, ktorým bolo podľa § 19 ods. 1 písm. f/ zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení účinnom ku dňu vydania napadnutých administratívnych rozhodnutí (ďalej len „zákon č. 171/1993 Z.z.“) rozhodnuté o zaistení žalobcu z dôvodu, že dňa 08.04.2012 v čase o 15:20 hod. bol hliadkou K-251 na ul. Popradskej v Košiciach za reštauráciou Riviera zaistený potom ako v tesnej blízkosti stál na lúke pri malom jazierku pri V. F. a B. K., ktorí lovili ryby bez povolenia. Za účelom riadneho zistenia a objasnenia skutku bol žalobca zaistený a predvedený na Obvodné oddelenie Policajného zboru Košice Západ.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že žalobca mal byť v konaní pred správnym orgánom zastúpený zákonným zástupcom. Uvedený nedostatok je takou vadou konania, ktorá mohla mať vplyv na

zákonnosť napadnutého administratívneho rozhodnutia, preto bolo potrebné napadnuté rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým správny rozhodnutím podľa § 250j ods. 2 písm. e/ O.s.p. zrušiť a vec vrátiť žalovanému správny orgán na ďalšie konanie. Žalobca v čase správneho konania ešte nebol plnoletý, a preto ani nemal spôsobilosť na právne úkony. Súd prvého stupňa taktiež uviedol, že zaistenie nastalo z dôvodu riadneho zistenia a objasnenia skutku, nikde nie je uvedené, že bol spáchaný trestný čin pytlactva. Žalobca ryby nelovil, iba sa prizeral z 2-metrovej vzdialenosti.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V dôvodoch namietal, že žalobca nebol v čase konania pojednávania na Krajskom súde v Košiciach zastúpený advokátom, ako to vyžaduje ustanovenie § 250a O.s.p. Napadnuté rozhodnutia správneho orgánu sa týkajú zaistenia osoby žalobcu vydané podľa § 19 ods. 1 písm. f/ zákona č. 171/1993 Z.z. Žalovaný ďalej poukázal na vyjadrenia otca žalobcu, ktorý bol prítomný na Obvodnom oddelení Policajného zboru Košice - Západ, kam bol žalobca po zaistení predvedený. Z uvedených vyjadrení otca žalobcu podľa žalovaného vyplýva, že žalobca v čase, keď ešte nebol plnoletý a ako účastník konania nemohol konať samostatne v konaní pred správny orgánom, bol zastúpený svojím zákonným zástupcom. Otec žalobcu bol prítomný pri jednotlivých úkonoch správneho orgánu, tak ako to aj on sám tvrdí. Žalovaný tiež poukázal na to, že žalobca neuviedol vo svojej žalobe konkrétne dôvody nezákonnosti napadnutého rozhodnutia. Podľa názoru žalovaného súd prvého stupňa išiel nad rámec podanej žaloby, keď rozhodol o zrušení prvostupňového, ako aj druhostupňového správneho rozhodnutia, pričom ťažisko svojho rozhodnutia postavil na nerešpektovaní zákonného zastúpenia zo strany správneho orgánu, pričom tento dôvod nezákonnosti napadnutého rozhodnutia v podanej žalobe žalobca neuviedol. Poukázal aj na judikát Najvyššieho súdu SR zverejnený pod č. R 58/2001, v zmysle ktorého súd nevyhľadáva za účastníka konkrétne dôvody nezákonnosti rozhodnutia.

III.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že až na pojednávaní sa dozvedel skutočnosti ohľadom jeho zvoleného advokáta, pričom po porade senátu bolo žalobcovi umožnené, aby žalobcu zastupoval jeho otec. Žalovaný to na pojednávaní nenamietal. Žalobca ďalej namietal, že úkony, ktoré predchádzali vydaniu rozhodnutia v zmysle zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) už boli so žalobcom vykonané bez toho, aby bol upovedomený a prítomný jeho zákonný zástupca. Bola mu vykonaná osobná prehliadka, boli mu odňaté a prehľadané osobné veci, musel vypnúť a odovzdať svoj mobilný telefón, s nikým sa nemohol rozprávať a bol vyzvaný aby sa podrobil dychovej skúške na alkohol. Pri všetkých týchto úkonoch otec žalobcu nebol prítomný, pričom jeho prítomnosť mala byť zabezpečená. Otec žalobcu, ako jeho zákonný zástupca, sa po príchode domáhal vysvetlenia vzniknutej situácie, pričom mu bolo oznámené, že zákonným dôvodom predvedenia, zaistenia a obmedzenia osobnej slobody je to, že žalobca bol podozrivý z trestného činu pytlactva. Žalobca uviedol, že v danej lokalite nešlo o žiadny rybársky revír a len stál na brehu a prizeral sa. Zákonný zástupca žalobcu mal byť upovedomený o začatí konania o zaistení žalobcu, mal zákonné právo sa pred takýmto rozhodnutím vyjadriť. Počas prítomnosti zákonného zástupcu žalobca vypovedal do zápisnice o výsluchu zadržaného - podozrivého v zmysle Trestného poriadku. Počas zaistenia žalobcu nebolo vydané, spísané a doručené žiadne rozhodnutie o zadržení alebo obmedzení osobnej slobody. Podľa vyjadrení žalobcu mu toto rozhodnutie bolo odovzdané pri odchode z polície, avšak jeho zákonnému zástupcovi nebolo doručené.

Žalobca uviedol, že podstatou celého konania je absencia zákonného dôvodu zaistenia na základe toho, že stál na brehu vybagrovanej jamy a nemal pri sebe povolenie na lov rýb. Žalobca uviedol, že daná lokalita nie je rybárskym revírom a ani chránenou oblasťou, ale išlo o vybagrovanú jamu naplnenú dažďovou vodou. Z uvedeného dôvodu nebolo potrebné na chytenie rýb a na státie na brehu žiadne povolenie. Uvedené argumenty od začiatku uvádzal aj zakročujúcim policajtom a keďže žalobca je členom rybárskeho zväzu uviedol, že má prehľad o rybárskych revíroch v Košiciach a okolí. Zákonný

zástupca žalobcu po príchode na políciu predložil platné rybárske povolenie žalobcu. Napriek uvedeným skutočnostiam bol žalobca obviňovaný z trestného činu pytlactva. Podkladom celého rozhodnutia o zaistení žalobcu boli iba domnienky a hypotézy.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozhodnutia zverejnené najmenej 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk <., rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z obsahu súdneho a administratívneho spisu zistil, že prvostupňový správny orgán, Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Košiciach rozhodnutím č. ČVS: ORP-1450/ZA-KE-2012 zo dňa 08.04.2012 podľa § 19 ods. 1 písm. f/ zákona č. 171/1993 Z.z. rozhodlo o zaistení žalobcu z dôvodu, že dňa 08.04.2012 v čase o 15:20 hod. bol hliadkou K-251 na ul. Popradskej v Košiciach za reštauráciou Riviera zaistený potom ako v tesnej blízkosti stál na lúke pri malom jazierku pri V. F. a B. K., ktorí lovili ryby bez povolenia. Za účelom riadneho zistenia a objasnenia skutku bol žalobca zaistený a predvedený na Obvodné oddelenie Policajného zboru Košice Západ. Voči uvedenému rozhodnutiu sa žalobca odvolal. Druhostupňovým správnym rozhodnutím Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach č. KRPZ-KE-OPP-175-003/2012 zo dňa 25.05.2012 bolo podané odvolanie zamietnuté a prvostupňové správne rozhodnutie potvrdené. Druhostupňový správny orgán konštatoval, že prvostupňový správny orgán pri vydávaní rozhodnutia o zaistení osoby vychádzal zo skutočností oprávňujúcich vykonať zaistenie v zmysle § 19 ods. 1 písm. f/ zákona č. 171/1993 Z.z., podľa ktorých je policajt oprávnený zaistiť osobu, ktorá sa nachádza na mieste trestného činu bezprostredne po jeho spáchaní a je potrebné zistiť jej súvislosť s trestným činom.

Podľa § 19 ods. 1 písm. f/ zákona č. 171/1993 Z.z. policajt je oprávnený zaistiť osobu, ktorá sa nachádza na mieste trestného činu bezprostredne po jeho spáchaní a je potrebné zistiť jej súvislosť s trestným činom.

Podľa § 17a zákona č. 171/1993 Z.z. policajt je oprávnený požadovať potrebné informácie od osoby, ktorá môže prispieť k objasneniu skutočností dôležitej na odhalenie trestného činu a na zistenie jeho páchatel'a; to neplatí, ak ide o osobu uvedenú v § 17 ods. 5.

Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 171/1993 Z.z. Policajný zbor plní úlohy štátnej správy a iné úlohy, ak tak ustanovujú osobitné predpisy.

Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 171/1993 Z.z. na konanie a rozhodovanie o zaistenej osobe sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

Podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

Podľa § 15 Správneho poriadku účastník môže samostatne konať v takom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti.

Podľa § 8 ods. 1 Občianskeho zákonníka spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti (spôsobilosť na právne úkony) vzniká v plnom rozsahu plnoletosťou.

Podľa § 8 ods. 2 veta prvá Občianskeho zákonníka plnoletosť sa nadobúda dovŕšením osemnásteho roku.

Podľa § 16 ods. 1 Správneho poriadku účastníka konania, ktorý nemôže konať samostatne, zastupuje zákonný zástupca; ak nemá zákonného zástupcu a ak je to potrebné na obhajovanie jeho práv, správny orgán mu ustanoví opatrovníka.

Súd prvého stupňa správne uviedol, že v čase zaistenia žalobca ešte nenadobudol plnoletosť, a preto bolo potrebné, aby v správnom konaní za neho konal jeho zákonný zástupca. Nespôsobilosť brať na seba práva a povinnosti vlastnými právnymi úkonmi predstavuje takú vadu konania, na ktorú musí súd prihliadať z úradnej povinnosti. Z toho dôvodu nemožno prisvedčiť námietke žalovaného, že súd konal nad rámec svojich oprávnení, keď prihliadol práve na túto vadu konania, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého správneho rozhodnutia. Skutočnosť, že následne sa zákonný zástupca žalobcu dostavil na Obvodné oddelenie Policajného zboru neznamená, že správny orgán povinnosti konať v prípade neplohej osoby s jej zákonným zástupcom, oboznámiť ho so zaistením a predvedením a v zmysle Správneho poriadku ho oboznámiť s podkladmi rozhodnutia, umožniť mu sa vyjadriť a následne mu aj vydané rozhodnutie doručiť. Uvedené povinnosti žalovaný v správnom konaní o zaistení žalobcu nedodržiaval, a preto súd prvého stupňa nemal inú možnosť, než napadnuté správne rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie.

Taktiež sa žalovaný nedostatočne vysporiadal so skutočnosťou, ktorá vyplýva z obsahu administratívneho spisu, že žalobca sa lovu rýb len prizeral, nemal pri sebe žiadne náčinie na lov rýb a taktiež nie je zjavné, či na lov v danej lokalite, kde bol žalobca s ďalšími osobami zaistený, bolo potrebné povolenie. Vzhľadom na jednotlivé okolnosti prípadu, napríklad že nemuseli byť použité donucovacie prostriedky, ako tomu bolo v tomto prípade pri všetkých troch zaistených osobách, je potrebné zvážiť, či je potrebné pristúpiť až k zaisteniu osoby v zmysle § 19 ods. 1 písm. f/ zákona č. 171/1993 Z.z. alebo či nestačí menej intenzívny zásah, napr. požadovanie informácií v zmysle § 17a zákona č. 171/1993 Z.z.

K námietke žalovaného ohľadom povinného právneho zastúpenia v zmysle § 250a O.s.p. senát odvolacieho súdu uvádza, že je pravdou, že pôvodný advokát žalobcu Mgr. Róbert Šanta bol vyčiarknutý zo zoznamu advokátov, o čom je v súdnom spise vyhotovený aj úradný záznam zo dňa 03.04.2013. Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 15.05.2013 vyplýva, že senát rozhodujúci vo veci mal o tejto skutočnosti vedomosť a žalobca so súhlasom senátu udelil plnú moc na zastupovanie vo veci svojmu otcovi. Najvyšší súd konštatuje, že súd prvého stupňa pochybil, keď v odôvodnení rozsudku č. k. 7S/98/2012-43 zo dňa 17.07.2013 uviedol, že povinné zastúpenie podľa § 250a O.s.p. je v tomto súdnom konaní vylúčené. Konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o zaistení osoby podľa § 19 ods. 1 písm. f/ zákona č. 171/1993 Z.z. nepatrí medzi konania, na ktoré by sa nevzťahovalo povinné zastúpenie advokátom v zmysle § 250a O.s.p. Krajský súd svoj záver o vylúčení povinného zastúpenia advokátom bližšie nezdôvodnil, a preto nie je zjavný jeho postup. Uvedené pochybenie krajského súdu však nemôže byť pričítané na ťarchu účastníka konania. Absencia povinného právneho zastúpenia v konaniach podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. bola odstránená udelením plnej moci pre advokáta JUDr. Mariána Juska. Na základe uvedeného by nebolo hospodárne zrušovať napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa a vec mu vrácať na ďalšie konanie, pretože právne závery krajského súdu sú vzhľadom na okolnosti predmetu súdneho prieskumu správne a plne opodstatnené.

Odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Odvolacie námietky žalovaného neboli spôsobilé záver súdu prvého stupňa, s ktorým sa stotožnil aj Najvyšší súd SR, spochybniť, preto bolo rozhodnuté tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia a rozsudok krajského súdu odvolací súd ako vecne správny v zmysle § 219 ods.1 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a podľa § 250k ods. 1 O.s.p., tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, keďže si úspešný žalobca trovy odvolacieho konania nevyčísľil.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9

zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.